

ματος Ρήγα, μωρῶς ὑπὸ τοῦ θιασάρχου ἐλεγχθέντος ὅπως δι' ἔργου τοῦ ὁποίου τὸν κακοῦργον χαρακτήρα διαδραματίζει μὴ μεγάλη δύναμις, ἐκφρασθῇ ἡ πρὸς τὰς μεγάλας δυνάμεις εὐγνωμοσύνη.

Αἰωνίως μωροί !

Ἡ ἐκ μέρους τοῦ θιασάρχου ἀναγγελία ὅτι ἡ παράστασις τοῦ Ρήγα ἀπηγορεύθη ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας παρήγαγε θόρυβον γελοίων τινῶν, ἐπιδείξεις φιλοπατρίας ὑποκρινομένων.

Ὁ θιασάρχης στενοχωρεῖται.

— Θέλετε, λέγει, νὰ ἀναλάβω ἐγὼ τὴν εὐθύνην καὶ νὰ τὸ παραστήσω ;

Τὸ δημόσιον ὅμως, μὴ ἐμπορούμενον ὑπὸ τόσῳ κανιβαλικῶν αἰσθημάτων, ἐμποδίζει δι' ἐπανελημμένων : «Οχι ! τὸν κ. Ἀλεξιάδην νὰ γίνῃ Ῥήγας Φεραίος τῆς Αὐστρίας ἀστυνομίας.

Μία φωνὴ τοῦ Σουρῆ φιληνάδα φωνάζει :

— Παραστήσατε *«Αἰ.δ' ἀντ' ἄλλων»*, ἐννοῶν τὴν βωδωκωμῶδιον τοῦ Σουρῆ.

Ὁ Ἀλεξιάδης παρεξηγῶν :

— Ἀλλὰ δὲν πταίομεν ἡμεῖς ἐὰν παριστάνωμεν *«Αἰ.δ' ἀντ' ἄλλων»*, πταίει ἡ ἀστυνομία· ἂν νομίζητε ὅτι πταίομεν, τότε εἴπατέ μας νὰ ἀναλάβωμεν ὅλην τὴν εὐθύνην καὶ . . .

— «Οχι, ὄχι, φωνάζουν οἱ θεαταί. Καὶ δίδεται πέρας εἰς τὴν γελοίαν μεταξὺ δημοσίου καὶ θιασάρχου στιχομυθίαν.

Ἀλλὰ ἔπρεπε καὶ καλὰ καὶ σώνει τὴν ἐσπέραν ἐκείνην νὰ ἐκτεθῇ ἐπὶ τῶν σανίδων τὸ αἱματόβρεκτον θῦμα τῆς Αὐστρίας τοῦ Μεττερνίχου ;

Ἐκτὸς κωμωδιῶν, δὲν ὑπῆρχε κανὲν ἄλλο ἔργον ἀντάξιον τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς ἐσπέρας ; Ἡ Κυρὰ Φροσύνη τόσῳ γλιγῶρα ἐλησημονήθη ;

Αἱ εἰκόνες πράγματι ἐπέτυχον.

Ἡ πρώτη τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἦν τόσον ἐπιτυχής, ὥστε οἱ πάντες ἀπεκαλύφθησαν.

Ἡ δευτέρα παρίστα τὰς δυνάμεις καὶ μέσῳ αὐτῶν ἡμικλίνουσιν δειλὴν, ἀλλ' ὠραίαν κόρην — τὴν Φιλομήλαν — ὡς Ἑλλάδα.

Τὴν τρίτην ἐξήγησεν ἕκαστος ὅπως ἤθελε.

Δύω Ἀρβανίτισσαι εἶχον ἀλαμπρατσέτα τὴν Ἑλλάδα.

Ἐσήμαινεν ὅτι ἂν ἔχωμεν τοὺς ἀρβανίτας ἐναντίους, τῆς ἀρβανίτισσαις θὰ τῆς ἔχωμεν μαζὺ μας ;

Ἐσήμαινεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἀπελπισθεῖσα ἀπὸ τοὺς ἄνδρας ἐλπίζει ἀπὸ τὰς γυναῖκας ;

Τὸ κωμικώτερον τῆς ἐσπέρας ἦτο πῶς ἐξεδικήθη ὁ Ἀλεξιάδης τὸν κ. Βαλέτταν, ἀπαγορεύσαντα τὸν Ῥήγαν του.

Ἐστεφάνωσε τὴν ὅλην εἰκόνα ἀπαγαλματωθεὶς εἰς Ῥήγαν.

Ὡτάν νὰ ἔλεγε πρὸς τὸν κ. Βαλέτταν :

— Δὲν μ' ἀφίνεις νὰ παραστήσω τὸν Ῥήγαν· νὰ κ' ἐγὼ παριστάνω τὸν Ῥήγαν ἀκέραιον.

Μάριος.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.

Γ' εἶνε τάχα ἡ γυναῖκα ;

Χίλια δυό : πουλάκι, κούκλα,

Ἄνθος, κούτσουρο, χρυσάφι, χάρος, ἄγγελος, πανοῦκλα,

Ἡ κουρέλι γιὰ σκουπίδια, ἡ βασίλισσα γιὰ θρόνο !

Ἄνθρωπος δὲν εἶνε μόνο...

Ζῆσε, ἂν θέλῃς, μακρυὰ της, ζῆσε, ἂν θέλῃς, ἐπὶ πλευρὰ της, ἐύλιξέ την, σὰ χωριάτης, λάτρευέ την, σὰν ἱππότης, Χάσε τὸ μυαλό σου, σφάξου ! τοῦτο μόνο μὴ ξεχάνῃς : Μὴ ἀνθρώπιναις κουδένταις, μὴ μαζὶ της λόγια χάνῃς !

Κωμῶτης.

Α'. ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ «ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ» 5

NINA

ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΗΘΟΓΡΑΦΙΑ.

II—ΕΣΠΕΡΙΣ

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον)

Ἡ πόλις Βενσαὶν οὐδὲν ἄλλο ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἢ τὰς δεκαεπτὰ ἢ δεκαοκτὼ χιλιάδας κατοίκους της, ὠραίους περιπάτους, εὐρὺν δρίζοντα, ἀμφιλαφεῖ τοπεῖα. Τὸ μόνον μνημεῖον, μετὰ τοὺς πύργους καὶ τὰ μεσαιωνικά μέγαρα, ὅπερ ἀπαντᾷ ἐν αὐτῇ εἶναι ὁ πρὸ τῆς πλατείας τοῦ δημαρχείου ἐστημένος ἀνδρὶς τοῦ στρατηγοῦ Δωμενίλ, ὅστις ὑπερησπίσθη τοσοῦτον γενναίως τοὺς προμαχῶνάς της κατὰ τὰ 1814 καὶ 1815, ἀρνηθεὶς νὰ παραδῶσιν ἑαυτὸν καὶ τὴν φρουράν καὶ καταφρονήσας τὰς ἀπειλὰς τῶν Συμμάχων, ὡς εἶχε περιφρονήσει τὰ δῶρα καὶ τὰς ὑποσχέσεις των. Τὸ

προάστειον τοῦ Βαινσαὶν, ὅπως τὸ Σαιν-Κλοῦ, αἱ Βερσαλλίαι ἢ τὸ Φοντενεβλώ, ἔχει τὴν ὄψιν στρατιωτικὴν. Αἱ ὁδοί, τὰ καφεῖα, αἱ λέσχαι βρίθουσιν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν. Κατ' ἀντίθεσιν ὅμως πρὸς τὴν πολεμικὴν ὄψιν τῆς πόλεως, τὸ κάλλιστον καφεψεῖον ἐπὶ τῆς πλατείας φέρει τὸ εἰρηνικώτατον ὄνομα *Καφεψεῖον τῆς εἰρήνης*.

Ἡ μικρὰ αὕτη πόλις, ἡ ἔχουσα τοσαύτας ἀναμνήσεις, ἤδη ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν οὐδὲν ἄλλο εἶχεν ἀνὰ στόμα ἢ τὴν ἱστορίαν τῆς κληρονομίας τοῦ Κόμητος τοῦ Σαιν-Μώρ. Εἰς τὰς αἰθούσας καὶ τὰ καπηλεῖα ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ἀπροσδοκῆτου ἀφίξεως τοῦ ἀγνώστου ἀνεψιῦ, ὅστις ἤδη παρουσιάζετο ὡς κληρονόμος καὶ ὅστις μάλιστα εἶχεν ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν προσωρινὴν διακατοχὴν τῆς περιουσίας τοῦ θανόντος. Ἀρὰ γε εἶναι οὗτος ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Κόμητος, ὁ ἐμπορευόμενος ἀπὸ εἰκοσιν ἐτῶν εἰς τὰς Ἰνδίας ; Καὶ διὰ τί ὄχι, ἀφοῦ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ τὰ πειστήρια, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει τις, ὅστις νὰ παρηκολούθησε τὰς μετατροπὰς τῆς φυσιογνωμίας τοῦ εἰς Ἰνδίας ἀναχωρήσαντος παιδός, ὅστις νὰ βεβαιώσῃ τὴν ἀπάτην, ἐὰν ὑπῆρχε τοιαύτη. Ἐπειτα ἡ δύναντο κάλλιστα νὰ παραβάλωσι τὰς στελλομένους ἐκεῖθεν φωτογραφίας ὑπὸ τοῦ ἀνεψιῦ πρὸς τὸν εἶον μὲ τὸ παρούσας ὄντον πρότυπον, τὸν χαρακτῆρα τῆς γραφῆς καὶ τόσα ἄλλα, τὰ ὅποια τὸ δικαστήριον δὲν ἀφῆκεν ἀνεξέλεγκτα. Πλησιέστεροι συγγενεῖς τοῦ κόμητος εἶχον προαποθάνει.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ.

Ἐν συναναστροφῇ ἀνετέμνοντο τὰ φωτεινὰ καὶ τὰ σκιερὰ μέρη τοῦ κ. Φιλήμονος ὡς δημοσιογράφου.

Ἰδοὺ ποῖον ὄρισμόν τοῦ ἀνδρὸς ἔδωκεν ὁ κ. Χ:

— Ἐνθυμεῖται καλλιτέρα ἀπ' ὅλους, ἀλλὰ σκέπτεται χειρότερ' ἀπ' ὅλους.

Τὴν ἐσπέραν τῆς Κυριακῆς ἔλεγε τις περὶ τῆς φωταψίας:

— Θὰ γίνη κατακλυσμὸς Κυρίου.

— Τί Κυρίου, κηρίων ἀπῆντησεν ἄλλος.

— Ἐν Πειραιεὶ μύψ τις ἀνεγίνωσκε τὴν πινακίδα τῆς Ὁδοῦ Κουντουριώτου ὡς Ὁδοῦ Κουμουνδούρου.

— Δὲν εἶνε μεγάλη διαφορά, παρετήρησεν φίλος, μεταξὺ τῶν δύο· ὁ ἓνας ἔδωκε, ὁ ἄλλος πῆρε..

Ὁ κ. Καμπούρογλος τῆς Ἐφημερίδος ἔπρεπε νὰ καταβῇ εἰς Πειραιᾶ, ἂν ἤθελε νὰ εὐχαριστηθῇ, τὴν Κυριακὴν, ὅπου θὰ ἔβλεπεν ὅτι τῆς διαδηλώσεως πρὸ τῶν προξενείων ἤγειτο ζωηρότατος **τρελλὸς** τοῦ Πειραιῶς.

Ὡς φαίνεται ὅχι μόνον ἡ μουσικὴ, ἀλλὰ καὶ αἱ διαδηλώσεις διασκεδάζουν τοὺς δυστυχεῖς τρελλούς.

Ἡ ὅλη ὁμὸς εἰκὼν τῆς πειραιϊκῆς διαδηλώσεως μᾶς ἤρесе πολὺ, διότι θὰ ἦσαν ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους πολίτας, οἵτινες μόνον Κυριακὴν ἠδύνατο νὰ κάμουν διαδηλώσιν, διότι ὅλοι ἦσαν ἄνθρωποι τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ἐργασίας, ὅχι κηφῆνες καὶ πολιτικοὶ τῶν Ἀθηνῶν.

Καθὼς ὅλα μας, ἔπρεπε καὶ τὸ ἐγγώριον εἶδος τῆς φω-

ταψίας μας—ἡ **ρετσίνα**—νὰ εἶναι βρωμερά καὶ θηριώδης. Δὲν ἤρκει ὅτι τὰς ἡμέρας αὐτὰς προσετέθη ἡ βαρεῖα τῆς ὁσμῆς εἰς τὴν ἀξίαν χοίρων ὑπαρόχνητα τοῦ ταπεινιστοῦ τῆς πόλεως Σούτσου· ἔπρεπε νὰ σκοτώσῃ καὶ ἀνθρώπους.

Ἡ παστρική μας ἀστυνομία ἀφοῦ ἐγέμισε τὰς βαθυΐδας τοῦ ταχυδρομείου **ρετσίνας**, καὶ κατάρθωσε τὸ μαγικόν τῆς φωταψίας τῆς ἀποτέλεσμα, δὲν ἐφρόντισε νὰ τὰς καθάρσῃ κατόπιν, ἥδη δὲ δεκάς πολιτῶν ἔπεσαν καὶ ἐτραυματίσθησαν καὶ μέχρις τῆς ὥρας δε καθ' ἣν γράφομεν αἱ γραμμαὶ αὐταὶ δύνανται νὰ χρησιμεύσουν εἰς πολλοὺς ὡς προειδοποιητήρια.

Εἰς τὸ ἐξῆς ἡ ἀρειμάνιος φράσις: τὰ πῆρε μὲ τὸ σπαθὶ του ἀντικαθίσταται διὰ τῆς: τὰ πῆρε μὲ τὴν πέννα του.

Ὅμᾶς Ἀγγλῶν κεφαλαιούχων διαπραγματεύονται μετὰ τοῦ κ. Τρικούπη τὴν ἀγορὰν τῆς πέννας, δι' ἧς ἔγραψε τὸ πρὸς ἀπάντησιν τῆς διακοινώσεως τῶν δυνάμεων ἀποδεκτῆριον τῆς Ἡπειρο-Θεσσαλίας.

Εὐφρὺς Φαναριώτισσα συμφιλοσοφοῦσα μετὰ τινος τύπου παραδουναβίου διπλωμάτου γλυκύτατα τῷ ἀνέπτυσσε μεριμὰς ἀντιθέσεις μεταξὺ τῶν ὁποίων τῷ ἔλεγε καὶ μίαν πολὺ a propos: Il y a des brunes, il y a des blondes, il y a des bêtes, il y a des intelligents. . .

Εἰς τὴν τελευταίαν ἀντίθεσιν ὁ παραδουναβίος ἀνεσκίρτησεν.

Προχθὲς εἶδομεν μεγαλοπρεπὲς μπουκέτο εἰς χεῖρας μιᾶς ἀοιδοῦ μας, ἐστράφημεν ὀπίσω καὶ εἶδομεν τὸν πρῶτον ὑπουργὸν τῆς παιδείας ὅστις μὲ τρόπο τῆς τὸ **ἐπασάρισε**.

Μεμακρυσμένη ἦτο ἡ συγγένεια τῆς χήρας Δωρναῖ, ἧτις ἦτο δευτέρα ἐξαδέλφη τοῦ θανόντος.

Ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ὁ ὡς ἀπὸ μηχανῆς παρουσιασθεὶς ἀνεψιὸς βεβαίως ἠδύνατο νὰ ἔχῃ δικαιώματα. Πολλοὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐβεβαίουν μάλιστα ὅτι ἔχει τὸ ἀνάστημα, τὴν φωνὴν τοῦ Κόμητος τοῦ Σαῖν-Μώρ, καὶ ὅτι ἡ φυσιογνωμία του ἔχει τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ τῆς μορφῆς ἐκείνου· ἄλλοι δὲ πάλιν ἔλεγον ὅτι οἱ ὑποστηρίζοντες ταῦτα ἦσαν ἢ ἐπιλήσμονες καὶ δὲν ἐνεθυμοῦντο καλῶς τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ θεοῦ, ἢ μύωπες καὶ δὲν ἔβλεπον καλὰ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνεψιοῦ. Μέση μεταξὺ τούτων γνώμη δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ. Ἐπὶ τέλους τὸ δικαστήριον κατὰ πρόληψιν, ἀφοῦ ἀφῆκεν αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ μεγάρου καὶ τῶν κτημάτων τοῦ θανόντος, ἀπεφαίνετο ὅτι εἶναι τῶν οἰκιστῶν τοῦ Κόμητος τοῦ Σαῖν-Μώρ. Ἐπομένως οἱ πλείστοι ἐδικαιοῦντο νὰ ὑποπτεύωσιν ὅτι αἱ διαδόσεις αὐταὶ προέρχονται ἐκ τῆς οἰκογενείας Δωρναῖ, ἧτις οὕτω ἔβλεπεν ἐξολισθαίνουσιν τῶν χειρῶν τῆς τὴν κληρονομίαν.

Ἡ μέχρι τοῦδε ἔρρημος ἐκείνη οἰκία, διὰ τὴν ὁποίαν εἶχον πλῆσθῃ μυρία παραδόσεις καὶ μῦθοι καὶ τῆς ὁποίας οἱ ἐξωτερικοὶ τοῖχοι εἶχον ἀπολέσει πρὸ πολλοῦ τὴν λευκότητα καὶ εἶχον ἐντελῶς ἀμαυρωθῇ καὶ τὰ παράθυρα ἐξ ἡμιστίας τεθραυσμένα ἦσαν κατάκλειστα, ἔκειτο εἰς τὸ με-

σηθρινὸν μέρος τῆς πλατείας, ἐν τῷ μέσῳ ἐκτεταμένου κήπου περικλειομένου διὰ κυκλιδωτοῦ περιβόλου. Γέρων τις θυρωρὸς μετὰ τῆς συζύγου του ἔμενε εἰς ἓν τῶν δωμάτων τῆς αὐλῆς, ἐνῶ τὰ ἄλλα ἦσαν ἐσφραγισμένα ἀπὸ πολλῶν μνηνῶν. Εἰς τὴν αὐλὴν ὑπῆρχον ἐπίσης ἀμαξοστάσια, ἀλλ' αἱ ἀμαξαὶ καὶ οἱ ἵπποι εἶχον πωληθῇ.

Ἡ οἰκία αὕτη ἀπὸ τινων ἡμερῶν εἶχεν ἀλλάξει ὄψιν. Δὲν ἦτο πλέον ἡ ἔρρημος καὶ σιωπηλὴ οἰκία τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Κόμητος τοῦ Σαῖν-Μώρ. Τὰ παράθυρα εἶχον ἀνοιγῇ, αἱ θύραι εἶχον ἀποσφραγισθῇ καὶ ὑπνέται ἀνῆρχοντο καὶ κατήρχοντο τὰς κλίμακας, ἐνῶ πρὸ τῆς αὐλείου θύρας, παρέρμενον ἀδιακόπως αἱ ἀμαξαὶ τῶν ἐπισκεπτομένων τὸν νέον Κόμητα τοῦ Σαῖν-Μώρ. Ὁ νέος Κόμης Ἀμεδαῖος Ῥεναῖ δὲν ἦτο μόνος εἰς τὴν ἀπέραντον ταύτην οἰκίαν. Εἶχε πλησίον του ὠραιότατον σύντροφον, ἡλικίας τριᾶκοντα δύο ἐτῶν, ἀλλὰ διατῆρουσαν ἀκόμη τῆς πρώτης νεότητος τὰ βόδα. Ἡ γυνὴ αὕτη ἔφερε τὸν τίτλον τῆς Κομήσσης Λανέσης καὶ ἦτο πρὸς μητρὸς θεοῖα τοῦ Ἀμεδαίου. Ἀναστήματος ὑψηλοῦ, ξανθῆ, εὐλύγιστος καὶ μὲ βᾶδισμα ἡγεμονικόν, μὲ ὀρθαλμοὺς ὠραίους καὶ ἔχοντας πλειοτέραν ἐκφράσιν εἰς ἓν τῶν βλέμμα ἢ ὅσιν τῆς ποιητικωτέρας μουσικῆς ὁλόκληροι στροφαί, ἡ γυνὴ ἐκείνη εἶχε προκαλέσει τὸν θαυμασμόν τῶν κατοίκων τοῦ Βαϊνσαίν. Συνήθως τὸ κάλλος ἔχει ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ δίκαιον καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀφιερωμένοι

Ἀξιωματικοὶ τοῦ ἱππικοῦ — πλῆθος — κάμνουν ἱππικὸν περίπατον κατὰ τὴν ἀκτὴν τοῦ Φαλήρου.

Εἰς περίεργος ἑρώτα :

— Ἀπ' ἰδῶ πάνε σ' τὰ Γιάννινα ;

Ἠραία παρομοίωσις τῶν ἑορτῶν μας ἐγένετο ὑπὸ τοῦ φίλου μας Α. Μ.

Ὅμοιάζουμε λέγει τὸν πτωχὸν ἐκεῖνον ὅστις ζητεῖ χρήματα — ὅπως ἡμεῖς ζητοῦμεν Ἡπειροθεσσαλίαν — καὶ ἅμα τοῦ δώσουν πηγαίνει καὶ τὰ πίνει. Μὲ τὴν διαφορὰν ὅμως, ὅτι ἡμεῖς ἤπιαμε μὲ πίστωση, χωρὶς νὰ τὰ πάρουμε.

— Πῶς σοῦ φαίνεται ἀπὸ μακρὰ τὸ ὑποβρύχιον τοῦ Γρυπάρη ; ἤρώτα εἰς παρὰ τὴν φαληρικὴν ἀκτὴν.

— Πῶς νὰ μοῦ φανῇ ; Ὁ ἄνθρωπος ἐναυπήγησε πλωτὸν φρενοκομεῖον, μπῆκε μέσα καὶ κάθεται.

ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟΝ ΤΡΙΔΙΠΛΟΝ ΜΕ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ ΚΩΜΩΔΙΑΝ ΤΑ ΣΚΑΝΔΑΛΩΔΗ ΕΠΙΘΕΤΑ ὑπὸ ΣΦΙΓΓΟΣ

ΦΑΛΗΡΟΝ.

Οἱ Κώδωνες τῆς Κορνελλίης εἶναι τὸ πλέον παλαβὸ κομμάτι τοῦ γαλλικοῦ Répertoire. Καὶ ὡς μουσικὴ καὶ ὡς βωδεδίλλειον. Κάμνουν μεγάλην ἐντύπωσιν κατὰ πρώτην

φορὰν διὰ τὸ ἀπρόσπτον καὶ τὸ ὅτι θέλεις τῆς μουσικῆς καὶ τὸ παράξενον τῶν διαφορῶν σκηνογραφιῶν. Τὸ περίεργον δὲ εἶναι ὅτι ὅχι μόνον ἡ μουσικὴ εἶναι εἰδός τι δένδρου τῶν Χριστουγενῶν, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ὁ κ. Πλανκὲτ ἐκρέμασε χίλια παιγνιδίσκια καὶ κοσμήματα ἀπὸ σπουδαῖα καὶ κωμικά μελοδράματα, ἀλλὰ καὶ ἡ κωμωδία αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν περιέχει κωμωδίαν, φάρσαν, εἰδύλλιον, δράμα, τραγωδίαν.

Τοιοῦτου ἔργου ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν διαθέσεων ἐν αἷς εὐρίσκεσαι· δυνατόν νὰ σὲ φαιδρύνῃ, δυνατόν νὰ σοῦ φέρῃ ὕπνον, μελαγχολίαν, ἀηδίαν, ἡδονὴν, γέλοισιν, ἀπὸ ὅλα.

Ἐργον τόσῳ ἀνόητον δὲν ἀνίσταται εἰς σπουδαίαν κρίσιν. Ὁ κ. Μορώ εἶχε προορίσει τοὺς Κώδωνας διὰ τὰ παιδιά, καὶ μὰ τοὺς Κώδωνας δὲν εἶχε ἄδικον· ἀλλὰ καὶ ὁ κ. Νικολάσις ἔχει δίκαιον, διότι ὅλοι τοῦ Φαλήρου οἱ θαμῶνες — οἱ περισσότεροι τέλος πάντων, εἴμεθα παιδιά, ἄθῳα, ἄκακα, φιλόγελα, φιλοπαίγμονα, φιλοθόρυβα. Παιδιά μᾶς κάμνει ὁ ἄηρ τοῦ Φαλήρου, ὁ λεπτός ὡς χνοὺς ῥοδακίνου, ὁ καθαρὸς ὡς ἔνδυμα ἀγγέλου, ὁ γλυκὺς ὡς ἡ ματιὰ τῆς βασιλίσσης τοῦ Φαλήρου (Ἴδε Ἀράχνην) ἢ ὡς ἡ ῥωσικὴ γλῶσσα ὅταν τὴν προφέρωσι χεῖλη χαρωπῆς κορασίδος. Δὲν σὰς τὴν λέμε. . .)

Ἦτο καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν Κωδῶνων παλαβὴ ὡς αὐτοὶ ὑπὸ μουσικὴν καὶ δραματικὴν ἔποψιν. Ἐβλέπετε ἐκεῖ τὸν Λασβὴν τόσον ξένον τοῦ προσώπου του, ὡς νὰ ἐνέδυε τὸν Στεφανίδην γυναικεῖα ῥοῦχα. Ὁ Μορώ τραγουδοῦσε ἄχρεϊα, ἔπαιζε ὅμως ὠραία· ὁ Λασβὴν παίζει ἄχρεϊα, ἀλλὰ τραγουδεῖ περίφημα. Νὰ τὸν ἰδῇτε ὅμως παίζοντα, ὦ! θὰ γελάσητε ἐὰν δὲν εἴσθε βλάκες καὶ νομίζετε ὅτι μόνον ἐκ συμβάσεως καὶ ὅταν γελᾷ ὁλος ὁ κόσμος πρέπει νὰ πιθηκίζετε καὶ σεῖς τὸν γέλωτα· ἀδέξιος, δυσκίνητος, μὲ γελοῖαν μεσημβρινὴν προφορὰν, χάνεται ἐντὸς τοῦ χοροῦ, καὶ φαί-

εἰς τὸν θαυμασμὸν δὲν εἶχον τὸν καιρὸν νὰ κακολογῶσιν. Ὑπῆρχον ὅμως καὶ τινες, οἵτινες δὲν ἐλάλουν μετὰ τῆς αὐτῆς εὐλαθείας περὶ αὐτῆς.

Ὡς συνήθως συμβαίνει εἰς τοὺς νεοπλούτους φροντί-ζουσιν ἅπαντες νὰ τοῖς εὐρωσι νόμῳ καὶ ὁ βαρῶνος Ταρβῶ, παλαιὸς φίλος τοῦ θανόντος· Κόμητος, νομίζων ὅτι ἐβλεπεν αὐτὸν ἀναβιώσαντα εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀμεδαίου ἐσκέφθη νὰ τῷ προτείνῃ τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς του. Ὁ βαρῶνος, πατὴρ φιλόστοργος καὶ ψυχὴ εὐγενὴς, εἶχεν ἀπὸ πολλοῦ ἀποσυρθῆ τῆς πολιτείας καὶ ἔζη ἰδιοτεύων. Ἦτο ἐξήκοντα ἑπτὰ ἔτων, εὐσταλὴς ὅμως καὶ ὕγινης, ἐκτὸς ἐλαφρῶν τινων ρευματισμῶν, οἵτινες τὸν ἠνώχλουν τὸν χειμῶνα. Ἦτο λευκὸς τὴν κόμην καὶ τὸ γένειον, ἀλλὰ ζωηρότερος τῶν ἐφθῶν τῆς νέας γενεᾶς. Τὴν ἡμέραν ἐκαλλιέργει τὰ λείρια καὶ τὰς ὀρτανσίας του εἰς τὸν κήπὸν του, τὴν νύκτα ἐκλείετο εἰς τὴν βιβλιοθήκην του καὶ ἐμελέτα ἢ συνεγράφεν ἀπομνημονεύματα τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1848, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀφῆκεν ἡμιτελῆ. Ἐβρόντιζε δὲ συγχρόνως περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῆς θυγατρὸς του, ἥτις ὑπῆρξεν ὀρφανὴ ἐκ τῆς παιδικῆς τῆς ηλικίας. Καὶ ἡ Βέρθα — οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ θυγάτηρ — δεκαεξέτις ἀγγελος ἦτο ἡ μόνη του παρηγορία καὶ σύντροφος. Ὁ βαρῶνος λοιπὸν Ταρβῶ, ἀφοῦ ἀνε-νέωσεν μετὰ τοῦ ἀνεψιοῦ τὴν φιλιαν, ἣν εἶχε πρὸς τὸν θεῖον, ἔσπευσε νὰ προκαταλάβῃ τὸν Ἀμεδαῖον ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς

του καὶ ὁ νέος Κόμης τοῦ Σαῖν-Μῶρ ἐλπίζων νὰ αὐξήσῃ ἀκόμῃ τὴν περιουσίαν του ἐφαίνετο διατεθειμένος νὰ δεχθῇ τὸ προτεινόμενον συνοικέσιον.

Ἡ Βέρθα ἠγνόει ταῦτα· ἀλλ' ὑποπτευομένη τὸν πατέρα της, ἀνέμεναν ἐναγωνίως τὴν ἐπάνοδον τοῦ Ἐδουάρδου Δωρναί. Ὁ Δωρναί εἶχεν ἐντιμὸν ὄνομα, ἦτο νεανίας ὠραίος, εὐγενὴς τὴν καρδίαν, ὅσον καὶ τὴν μορφήν, εἶχε περατώσει τὰς σπουδὰς του εἰς τὴν σχολὴν τῆς νομικῆς τῶν Παρισίων. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα δὲν ἦσαν ἱκανὰ ν' ἀντιπαλαίσωσι κατὰ τῶν ἐσκωριασμένων ἰδεῶν καὶ προλήψεων τοῦ βαρῶνου, ὅστις ἐλάτρευε τὰ ὀνόματα καὶ τὴν ἀριστοκρατίαν, ἰδίως δ' ἐνεθυμεῖτο μετὰ ψυχικοῦ ἄλγους τὸν χρυσοῦν αἰῶνα τῆς αὐλῆς τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου. Οὕτως ὁ ἔρως αὐτῶν ἔμενε κεκρυμμένος καὶ ἡ Βέρθα ἠναγκάζετο ν' ἀποποιῇται ἐκάστοτε τὸν γάμον, ὁσάκις νέον τινὸς ὑποψηφίου παρου-σιάζετο τὸ ὄνομα.

Ὁ κόσμος λοιπὸν τοῦ Βαινσαίν καὶ ἰδίως ἡ συνοικία ἐκείνη εἶχε θέμα ὀμιλίας. Οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος καταγινόμενοι εἰς τὰς ἀλλοτρίας ὑποθέσεις, καὶ τοιοῦτοι ἀπαντῶσι πολλοὶ εἰς τὰς μεγάλας πόλεις, ἀλλ' ἰδίως εἰς τὰς μικρὰς, εὐρίσκον τροφήν, πρὸ πάντων δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τῆς τυπογραφίας ἦσαν ἀναμφύβως αὐταὶ αἱ ἐφημερίδες τῆς συνοικίας.

Εἴκοσιν ἤδη ἡμέρας εἶχον παρέλθει ἀπὸ τῆς ἐγκαταστά-

νεται ὥς νὰ παρακαλῇ κανένα κορίτσι νὰ τοῦ κάμῃ αὐτὸς τὸ μέρος του.

* *

“Ὅλα αὐτὰ δὲν τὰ λέμε διὰ νὰ πειράζουμε ἢ αὐτὸν ἢ τὴν Διεύθυνσιν· δὲν ἔχομεν τὴν ἀδιακρίσιαν ἐκείνων οὔτινες νομίζουν ὅτι ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἀγοράζουν δικαίωμα θεάματος, ἀκούσματος καὶ συριγμῶν—ὅταν βροῦν ὅτι οἱ ἀοιδοὶ τοῦ Φαλήρου δὲν τραγουδοῦν ὥς ἡ Γκρανιὲ τῶν Παρισίων—τῶν Παρισίων τοὺς ὁποίους βεβαίως δὲν εἶδον, ποτὲ δὲν θὰ ἴδουν, διότι μόνον οἱ Ἀγαθόπουλοι οἱ Ξηροχωρίται, αὐτοὶ ἔχουν τὰς μεγαλειότητες ἀπαιτήσεις.

Ἡμεῖς ὅλας αὐτὰς τὰς ἀδεξιότητας τοῦ καλλίστου βαρυτόνου μας τὰς ἀναγράφομεν ἐνταῦθα ὡς παιδευτικὰς· αὐταὶ μᾶς ἐγέννησαν εὐθυμίαν, οἷαν δὲν θὰ μᾶς ἐνεποιεῖ τοῦ ἐμπειροτέρου τεχνίτου ἡ ὑπόκρισις.

Ἐτραγουδῆσεν ὅμως συμπαθητικώτατα καὶ μετ’ ἐκφράσεως λίαν δυνατῆς τὴν τε πρώτην, ἀλλὰ κυρίως τὴν δευτέραν ἐσπέραν, ὅτε τὸ κοινὸν καὶ τὸν ἐμπιζάρισε καὶ φαντατικώτατα τὸν ἀνευφήμησεν.

* *

Ἄλλη τύχη! Τὸ περὶ κεφάλαιον Du Gazon, ὡς θὰ ἐλεγεν εἰς μακαρίτης ἐνωμοτάρχης, ἐξελίσσεται φαιδρότατα. Μετὰ τὴν καλλίσωμον, ἀλλ’ ὄχι καὶ καλλίφωνον Bellisson, μᾶς ἦλθε ἡ συγχοπέσωπος Herbelles, ἥτις καὶ αὐτὴ ἦτο διασκεδαστικὴ, παίζουσα ὡς μέγαιρα καὶ ᾄδουσα ὡς γαλῆ, μετ’ αὐτὴν δὲ, ἀποδημήσασαν εἰς Κύριον, δύο θερμαὶ τρυγόνες, πρωτάραι, ὅλαι ἀνοιξὴ καὶ μῦρον, τὰς ὁποίας ὀρέγεσαι νὰ φᾶς. *Αν ἀκούσθῃς ποτε μὲ μέσον ὅρον εἰσπράξεων πεντακοσίων δραχμῶν—διὰ τὸ ἀφιλόκαλον τῶν Ἀθηναίων, οὔτινες τόσον ἐξυπνοὶ εἴμεθα ὥστε δὲν ἐνοήσαμεν ἀκόμη τί θησαυρὸν ἔχομεν εἰς τὸ Φάληρον, ὄχι ὡς θέατρον, ἀλλ’ ὡς φύσιν,—νὰ ἔχωμεν ἐταιρίαν περιέχουσαν μίαν χρυσὴν καρδερίνα Λασσάλ, ἣν θὰ ἐξήλευεν ἡ πολυάνθρωπο, καὶ πάνολδος Μασσαλία, ὅπου καὶ θὰ μεταβῇ τὸν χειμῶνα

ἵνα μὴ εἰπώμεν οἱ Παρίσιοι, ἕνα καλλιτέχνην ἠθοποιὸν δημιουργοῦντα νέον τύπον εἰς πᾶν νέον ἔργον, καὶ τύπον πάντοτε δυσκολώτατον καὶ πολὺπλοκον, τὸν Brouette, ἕνα κομικὸν ἀνεξάντλητον, τὸν συμπαθητικώτατον Grégoire, ἕνα βαρύτονον μελωδικώτατον, παίζοντα συνήθως εἰς opéra comique, καὶ δύο δρασεῖς ἀνθυφιφώνους, πρώτην φορὰν ἐοικταζούσας τὰ σκηνικὰ γεννητούρια των, τὰς ἀδελφὰς Suzanne καὶ Germinxhe.

* *

Εἰς τοὺς Κώδωνας ἡ Germaine τὰ ἔχανε, τὰ εὗρισκε, τὰ ξανάχανε, τῆς τὰ δίδανε, τὰ ἐπαίρει, τὰ ἀφίνει. Δὲν εἶναι τόσον δειλὴ ὅσον ἦτο εἰς τὰ Λειβάδια τοῦ Ἀγίου Γερθασίου ἡ ἀδελφὴ τῆς Suzanne, ἥτις ἐπλήρωσε μὲ δεκαήμερον πυρετὸν τὴν δειλίαν καὶ τὰς συγκινήσεις τῆς· ἀπ’ ἐναντίας ἐνῶ τὸ πρόσωπον τῆς ὁμωνύμου Germaine ἦτο εἰς τόσον ἁρμονίαν πρὸς τὴν πρώτην ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐμφάνισιν τῆς,—ἡ Germaine τῶν κωδῶνων εἶναι δειλὴ, πολὺ δειλὴ καὶ ἀφελὴς—ἡ Germaine ἡ ἠθοποιὸς ὠμίλει δυνατὰ, ἐτραγουδεῖ ζωντανὰ, ἐκινεῖτο ζωντανώτερα. Καλλίσωμος, καλλίσφωρος καὶ boulotte, ἡ Germaine ἔχει ζῶν γυναικεῖαν πολλὴν ἐντὸς τῆς καὶ ὑπόσχεται ν’ ἀποκτήσῃ καὶ πολλὴν ἐπιστῆς σκηνικὴν ζῶν. Ἡ ἀδελφὴ τῆς λεπτοτέρα, ἰσχυρότερα, φαίνεται ἐντούτοις σκηνικώτερα, αἱ δὲ ὑψηλαὶ φωναὶ τῆς εἰς τὸν Μικρὸν Δούκα ἐχρησίμευσαν ὡς χρυσὴ κλίμαξ ἐφ’ ἧς ἀνεβρίχθη εἰς τὸν ἐξώστην τῆς Ἰουλίας τῆς ἡ χρυσὴ φωνὴ τῆς Λασσάλ.

* *

Εἰς τοὺς Κώδωνας εἴχομεν καὶ ἓν θέαμα σχεδὸν καταπληκτικόν, τὸν κομικὸν Brouette μεταμορφωθέντα αἰφνης εἰς δραματικὸν κατακτητὴν τῆς σκηνῆς, τῶς μάλιστα κατακτητὴν, ὥστε μετέβαλλε καὶ τὴν τράπεζαν ἐφ’ ἧς ἐτραγουδεῖ τὴν μελωδίαν τοῦ χρυσοῦ, εἰς ἐρείπια, ἵνα δικαιώσῃ τὸ ὄνομα ὅπερ τοῦ δίδομεν.

σεως τοῦ κόμητος τοῦ Σαίν-Μὺρ εἰς τὴν κληρονομίαν τῶν πατέρων του καὶ οἶονεὶ ἑορτάζων τὸ γεγονός τοῦτο ὁ Ἀμεδαῖος, εἶχε προσκαλέσει τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς χορὸν τὰς γνωστότερας οἰκογενεῖας τοῦ Βαυισαίν καὶ τινὰς τῶν Παρισίων πρὸ πάντων δὲ ἐκ τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας. Εἰς τὴν ἔρημον καὶ πενθοῦσαν ἕως πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν οἰκίαν ἔλαμπον ἤδη μυρία φῶτα. Τὰς εὐρείας κλίμακας τῆς ἀνέηρχοντο καὶ κατήρχοντο ὑπηρεταί, ἐνίοτε καὶ ἀνευ λόγου, χάριν πολυτελείας μόνον. Πρὸ τῆς πύλης συνωθοῦντο ἅμαξαι καὶ ὑπηρεταὶ μὲ τὰς οἰκοστολάς των καὶ τὰ λευκὰ χειρόκτια, πλῆθος δὲ περιέργων περιεστοίχιζε τὴν οἰκίαν ὅλην. Ἡ κίνησις ἦτο ζωηρότερα, ὅσκις ἅμαξαι τις ἐπλησίαζε καὶ ἕκαστος ἐσπευδε νὰ ἴδῃ τὸν ἄγγελον—ἡ δαίμονα, διότι ἀλλοίμονον ἂν πᾶσαι αἱ γυναῖκες ἦσαν ἄγγελοι—ὅστις ἐμελλε νὰ ἐξέλθῃ ἀπ’ αὐτῆς. Εἰς τὸν περίβολον εἶχον ἀναρριχηθῇ δίκην σαύρας αἱ μοσχομάγκαι τοῦ Βαυισαίν, οὔτινες ἐσατύριζον ἕνα ἕκαστον τῶν ἐξερχομένων τῆς ἁμάξης, ἐνῶ κατὰ τὰ διαλείμματα τινὲς ἐξ αὐτῶν διὰ νὰ μὴ μένωσιν ἄργοι, ἔρριπτον ἐπιτηδεῖως μικροὺς λίθους μεταξὺ τοῦ πλῆθους καὶ πρὸ πάντων κατὰ γραίας τινὰς παχυσαρκου ἄρτοποιού, ἥτις εἶχε καταλάβει περιφέρειαν ἐντὸς τῆς ὁποίας ἠδύναντο νὰ ἴστανται τοῦλάχιστον πέντε χωρὶς νὰ φοδῶνται νὰ πάθωσιν ἐξ ἀσφυξίας. Ἡ ἄρτοποιὸς κατ’ ἀρχὰς δὲ εἶχε ν ἐννοήσει τί συμβαίνει, διότι εἶχεν ὅλην αὐ-

τῆς τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῶν εἰσερχομένων, δίκην ἐκτιμητοῦ καὶ πραγματογνώμονος, μὴ ἐννοοῦσα νὰ ἀφήσῃ ἀπαράτηρητον οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ταινίαν τῆς ἐσθῆτος, οὐδὲ τὸ μικρότατον ἄνθος τῆς κεφαλῆς. Ἀλλ’ ἤρχισεν ἤδη νὰ ῥίπτῃ λοξὰ βλέμματα εἰς τὸν περὶ αὐτὴν ὄμιλον, ὅταν ἅμαξα ἄλλη ἐφάνη μακρόθεν καὶ ἠκούσθῃ ἡ φωνὴ ἐνὸς ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν σιδηρῶν κιγκλίδων ἀναρριχηθέντων παιδῶν:—Τόπον εἰς τὸν κύριον Δήμαρχον!

—Δὲν εἶν’ αὐτός!—ἀπήντησεν ἄλλη φωνὴ ἐπίσης ὀξεῖα καὶ ἔρρινος—εἶναι ὁ συμβολαιογράφος Δερολλύ, γνωρίζω τὴν ἅμαξάν του.

(Ἀκολουθεῖ).

Κ. Γ. Ξένος.